

Sveriges Yrkesmusikerförbund, Symf, är ett TCO-förbund som organiserar professionella instrumentalister och korister, huvudsakligen verksamma vid offentligstödda institutioner med en organisationsgrad runt 80%. Vi har idag cirka 1800 medlemmar, både tillsvidareanställda och frilansare.

Upphovsrätten på den digitala inre marknaden, Ds 2021:30

Sveriges Yrkesmusikerförbund inbjudits att yttra sig över promemorian Upphovsrätten på den digitala inre marknaden (Ds 2021:30).

Yttrande

Sveriges Yrkesmusikerförbund kommer inte att yttra sig över hela promemorian utan kommer begränsa sitt yttrande till vissa omständigheter runt förslaget om alternativ tvistelösning

I övrigt ställer vi oss bakom remissvar från KLYS och CopySwede.

Tvistelösning 13.6

I tillägg till KLYS remissvar i denna del vill Symf tillägga följande.

Departementet har föreslagit att avtalsvillkor som inskränker rättighetshavares rätt att begära alternativ tvistelösning i en tvist om ersättning eller rätt till information ska vara ogiltiga

Våra medlemmar arbetar i olika ensembler där samtliga enskilda prestationer uppkommer och hanteras kollektivt. Ersättningsnivåer, nyttjanderätt för arbetsgivaren, samt regler i de fall kollektivavtalet inte har tillräcklig räckvidd, är fastlagda. Inte sällan ingår upphovsrättsavtal i en kombination med andra lokala avtal som till exempel arbetstidsavtal, arbetsmiljöavtal osv. Bryter man ut en del faller alla.

Genom medlemskap i Symf överlåter man rätten till förbundet att i kollektivavtal sluta uppgörelse runt upphovsrätt. Dessa avtal förhandlas av central part eller vid vissa situationer av lokal part. I en orkester med till exempel 100 medverkande är en annan lösning än en kollektivt förhandlad överenskommelse omöjlig att hantera. Avtal måste därför även anses omfatta de som inte är organiserade, liksom den modell vi använder för övriga områden i våra kollektivavtal. Det måste därför finnas ett undantag, alternativt möjlighet till undantag, från den föreslagna 27 § andra stycket.

På s 223(PDF) står det ”... säkerställa att upphovsmännens representativa organisationer får inleda sådana förfaranden på särskild begäran av en eller flera upphovsmän.”

Symf önskar där ett förtydligande på vad som är representativ organisation i relation till fackförbunden på arbetsplatser med kollektivavtal. En situation där oorganiserade musiker genom sitt medlemskap som exempel i SAMI kan ge dom i uppdrag att förhandla fram andra villkor än vad som är överenskommet genom kollektivavtal, och dessutom begära tvistelösning i skiljenämnd, skulle skapa en enorm oreda.

I frågan om var en tvist kan/ska avgöras vill Symf att i de fall kollektivavtal finns, vari upphovsrättsliga överenskommelser ingår, ska tvist fortsatt avgöras i Arbetsdomstolen. Att börja bryta ut vissa delar av kollektivavtalet från den etablerade ordningen ser vi som mycket bekymmersamt.

Till skillnad från upphovsmän som verkar på den fria marknaden har de som omfattas av kollektivavtal ett starkt stöd och möjlighet att driva ersättningsfrågor utan rädsla och oro för sin försörjning.

Det Symf med dessa korta exempel vill framföra är:

- **I de fall som kollektivavtal där upphovsrätten regleras finns, ska nuvarande ordning gälla och Arbetsdomstolen skall fortsatt vara enda rättsavgörande instans.**
- **Finns det på arbetsplats kollektivavtal, där upphovsrätten regleras, ska enskilda upphovsrättsinnehavares intressen anses som omhändertagna. Enskild upphovsrättsinnehavare ska inte kunna utmana ingångna kollektivavtal och att dessa därmed riskerar att förklaras som ogiltiga.**
- **Att man i slutförslag förtydligar begreppet representativ organisation. Var ett fackförbund passar in i den definitionen och, om det finns fler som anser sig vara representativa, vem har företräde?**

Gunnar Jönsson

Förbundsordförande

Sveriges Yrkesmusikerförbund.